

ข้อมูลจังหวัดพังงา

ประวัติจังหวัดพังงา

จากพงศาวดารปรากฏว่าก่อนสมัยกรุงรัตนโกสินทร์นั้นเมืองพังงาเป็นเมืองแขวงขึ้นกับเมืองตะกั่วป่า จนกระทั่งถึงสมัยรัชกาลที่ 1 แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ จึงได้ยกฐานะขึ้นเป็นเมืองเทียบเท่าเมืองตะกั่วป่า เมืองตะกั่วทุ่ง และโอนเมืองจากฝ่ายกรมท่ามาขึ้นเป็นฝ่ายกลาโหมตั้งแต่นั้นมา จากประวัติศาสตร์ที่บันทึกไว้ และสืบค้นได้แน่ชัด ปรากฏว่าเมืองพังงาได้รับการจัดตั้งเป็นทางการในสมัยรัชกาลที่ 2 แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ เมื่อ พ.ศ. 2352 ซึ่งในปีนั้น เจ้าปะดุง กษัตริย์พม่าได้มอบหมายให้ อะเต็งห่วน เป็นแม่ทัพ นำกองทัพเรือของพม่าได้เข้าตีเมืองตะกั่วป่า ตะกั่วทุ่ง เมืองถลาง และได้กวาดต้อนผู้คนไปรวมไว้ที่ค่ายของตน และเผาเมืองถลางเสีย ในการนี้พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย ได้โปรดเกล้าฯ ให้สมเด็จพระเจ้าน้องยาเธอ เจ้าฟ้ากรมหลวงเสนานุรักษ์กรมพระราชวังบวร ยกทัพ หลวงจากกรุงเทพฯ มาช่วย และได้มาทันขับไล่ทหารพม่าหลบหนี

ระหว่างศึกได้มีราษฎรบางส่วนอพยพไปหลบภัยอยู่ที่ “กรราฎา” (ภาษามลายู แปลว่า ป่าน้ำฎา) ที่มีภูเขา ล้อมรอบ ครั้นเสร็จศึกแล้วกรมพระราชวังบวรมหาเสนานุรักษ์ทรงพระราชดำริว่า พม่าได้เผาเมืองถลาง ทำให้ บ้านเมืองอ่อนแอลงยากที่จะสร้างขึ้นใหม่ จึงโปรดให้รวบรวมพลเมืองจากถลางข้าม ฟากมาตั้งภูมิลำเนาอยู่ “กรราฎา” และจัดการปกครองเป็นเมืองขึ้นกับเมืองนครศรีธรรมราช ดังปรากฏว่ามีหมู่บ้านชื่อ “ถลาง” ซึ่งเป็นผู้คนที่ อพยพจากอำเภอถลาง มาอยู่ในเขตท้องที่อำเภอตะกั่วทุ่งในปัจจุบัน ต่อมาสมัยรัชกาลที่ 3 ทรงพระราชดำริที่จะ ปรับปรุงบูรณะหัวเมืองชายฝั่งตะวันตกที่ถูกพม่าตีให้เข้มแข็ง จึงได้แต่งตั้งข้าราชการมาเป็นเจ้าเมืองดังกล่าว โดยให้ ขึ้นตรงต่อกรุงเทพฯ และได้ทรงแต่งตั้งให้พระยาบริรักษ์ภูธร(แสง ณ นคร) เป็นเจ้าเมืองพังงาคนแรกในปี พ.ศ. 2383 รวมทั้งได้ยุบเมืองตะกั่วทุ่งเป็นอำเภอขึ้นกับเมืองพังงา ครั้นถึงสมัยรัชกาลที่ 7 เกิดภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ ที่ประชุม เทศาภิบาลมณฑลภูเก็ตจึงมีมติให้ยุบเมืองตะกั่วป่าให้ขึ้นกับจังหวัดพังงา ตั้งแต่พ.ศ. 2474 เป็นต้นมา แรกเริ่มที่ตั้ง เป็นเมืองนั้นที่ทำการของรัฐบาล อยู่ที่บ้านชายค่าย ต่อมา พ.ศ. 2473 จึงได้มาสร้างศาลากลางจังหวัดขึ้นที่บ้านท้าย ช้าง ครั้น พ.ศ.2515 จึงได้สร้างศาลากลางหลังใหม่ขึ้นบริเวณถ้ำพุงช้างจนถึงปัจจุบัน

ชื่อของจังหวัดพังงานั้นเดิมน่าจะเรียกว่า “เมืองฎา” ตามชื่อเขา หรือเขาพังงา ซึ่งอยู่ในตัวเมืองพังงาใน ปัจจุบัน เมื่อตั้งเมืองขึ้นจึงเรียกกันว่า “เมืองฎา” เมืองฎานี้อาจจะตั้งชื่อให้คล้องจองเป็นคู่กับเมืองภูเก็ตมาแต่เดิม ก็ได้ แต่เหตุที่เมืองฎากลายเป็นเมืองพังงานั้น สันนิษฐานว่าน่าจะมาจากเมืองฎา เป็นเมืองที่มีแร่อุดมสมบูรณ์จึงมีฝรั่งมาติดต่อซื้อขายแร่ดีบุกกันมาก และฝรั่งเหล่านี้คงจะออกเสียงเมืองฎาเป็นเมือง “พังงา” เพราะแต่เดิมฝรั่ง เขียนเมืองฎาว่า PHUNGA หรือ PUNGA ซึ่งอาจอ่านว่า ฎา หรือจะอ่านว่า พังงา หรือ พังกา ก็ได้

คำขวัญจังหวัดพังงา

แร่หมื่นล้าน บ้านกลางน้ำ ถ้ำงามตาภูเขาแปลก แมกไม้จำปูน บริบูรณ์ด้วยทรัพยากร

ตราประจำจังหวัดพังงา

ตราประจำจังหวัดพังงามีความหมายดังนี้

รูปเขาช้าง หมายถึงสัญลักษณ์ภูเขาสูงรูปช้าง ซึ่งอยู่หลังศาลากลางจังหวัดพังงา ประวัติศาสตร์กล่าวว่า ใน พ.ศ. 2532 พม่ายกกองทัพมาตีหัวเมืองฝ่ายใต้ (ตะกั่วป่า ตะกั่วทุ่ง ตะกั่วถ้ำ) ราษฎรบางส่วนที่ไม่มีอาวุธ และกำลังจะต่อสู้ต้องอพยพไปหลบภัย อยู่ในบริเวณลุ่มแม่น้ำพังงา ซึ่งมีภูเขาล้อมรอบ และตั้งหลักแหล่งอยู่ตรงนั้นตลอดมา

รูปเรือขุดแร่ หมายถึงสัญลักษณ์การประกอบอาชีพในอดีตของจังหวัดพังงาที่มีอาชีพหลัก ทางด้านการทำเหมืองแร่ดีบุก สามารถผลิตแร่ดีบุกได้เป็นอันดับหนึ่งของประเทศและเป็นที่ยอมรับกันว่า ในอดีตนั้นเศรษฐกิจและอาชีพของจังหวัดพังงาขึ้นอยู่กับแร่เป็นสำคัญ

รูปเขาตะปู หมายถึง สัญลักษณ์ทางการท่องเที่ยวของจังหวัดพังงา

ต้นไม้ประจำจังหวัดพังงา

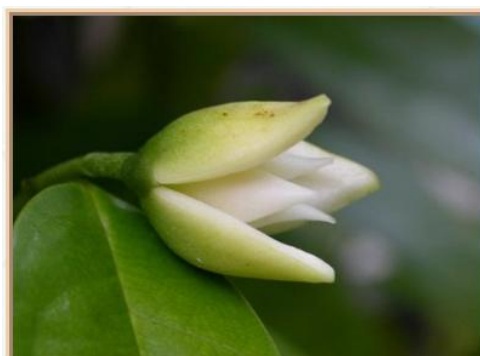
ต้นเทพทาโร

- พันธุ์ไม้พระราชทาน :** เพื่อปลูกเป็นมงคล จังหวัดพังงา
- ชื่อวิทยาศาสตร์ :** *Cinnamomum porrectum* (Roxb.) Kosterm
- ชื่อวงศ์ :** Lauraceae
- ชื่ออื่น :** จะโคหอม จะโคต้นจวงหอม พลุต้นขาว
- ลักษณะ :** ไม้ต้นสูง 10- 30 เมตร เรือนยอดเป็นพุ่มทึบ กิ่งอ่อนเกลี้ยงและมักจะมีคราบขาว เปลือกสีเทาอมเขียวหรือสีน้ำตาลคล้ำ แตกเป็นร่องตามยาว ลำต้นใบเดี่ยวออกเรียงตรงข้ามกัน แผ่นใบรูปรีแกมรูปไข่ ยาว 7 – 20 เซนติเมตร ดอกสีขาวหรือเหลืองอ่อน ออกเป็นช่อเป็นกระจุกตามปลายกิ่ง ผลกลมเล็ก เส้นผ่าศูนย์กลางประมาณ 0.7 เซนติเมตร สีเขียว ขึ้นในป่าดงดิบบนเขาทั่วประเทศ พบมากในภาคใต้ ขยายพันธุ์โดยเมล็ด
- ประโยชน์ :** เนื้อไม้มีกลิ่นหอมฉุน ใช้ในการแกะสลักบางอย่าง ทำเทียนนอนทำตู้หีบใส่เสื้อผ้ากันมอดและแมลงอื่น ๆ และใช้เป็นยาสมุนไพร เปลือกเป็นยาบำรุงร่างกายอย่างดี โดยเฉพาะหญิงสาว รุนต้มกินแก้เสียดท้อง ท้องขึ้นท้องเฟ้อ

ดอกไม้ประจำจังหวัดพังงา

ดอกจำปูน

ชื่อพื้นบ้าน : จำปูน
 ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Anaxagoreasiamensis*
 ชื่อวงศ์ : ANNONACEAE
 ลักษณะ : เป็นพรรณไม้ยืนต้นขนาดกลาง ต้นใบและกิ่งคล้ายๆ กระดังงา ลำต้นสูงประมาณ 10-15 เมตร กิ่งก้านจะเกลี้ยง ลำต้นตรง เปลือกเรียบมีสีเทาคล้ำ ใบสีเขียวเป็นมันพื้นใบเกลี้ยง ยาวประมาณ 4-6 นิ้ว ดอกเป็นดอกเดี่ยว ออกตามยอดหรือโคน ก้านใบ ลักษณะดอกจะแข็ง มีสีขาวเป็นมัน มี 3 กลีบ เมื่อบานเต็มที่ประมาณ 1 นิ้ว มีกลิ่นหอมแรงตอนกลางวัน

ขยายพันธุ์ : โดยการเพาะเมล็ดและการตอนกิ่ง แต่เพาะเมล็ดจะได้ผลดีกว่า

สภาพที่เหมาะสม:เป็นไม้กลางแจ้ง ขึ้นได้ในดินทุกชนิด

ถิ่นกำเนิด : ภาคใต้ของประเทศไทย

ขนาดและที่ตั้ง

จังหวัดพังงา ตั้งอยู่ทางภาคใต้ตอนบนชายฝั่งทะเลด้านตะวันตกติดกับทะเลอันดามัน อยู่ระหว่างละติจูดที่ 8 องศา 27 ลิปดา 52.3 พิลิปดาเหนือกับเส้นลองจิจูดที่ 98 องศา 32 ลิปดาตะวันออก ห่างจากกรุงเทพมหานคร ประมาณ 788 กิโลเมตร มีพื้นที่ทั้งหมด 4,170.885 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 2,606,803.125 ไร่ เป็นอันดับที่ 9 ของภาคใต้และเป็นอันดับที่ 54 ของประเทศ ซึ่งแบ่งเป็นพื้นที่ต่างๆ ดังนี้

พื้นที่ทำการเกษตร	1,806.112 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ	1,128,824	ไร่
พื้นที่ป่าไม้	1,722.55 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ	1,076,594	ไร่
เนื้อที่อื่นๆ	642.227 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ	401,392.625	ไร่

อาณาเขตติดต่อ

ทิศเหนือ ติดต่อกับ จังหวัดระนอง

ทิศใต้ ติดต่อกับ จังหวัดภูเก็ตตรงช่องแคบปากพระ เชื่อมกันโดยสะพานสารสินและสะพานเทพกระษัตรี

ทิศตะวันออก ติดกับจังหวัดสุราษฎร์ธานีและจังหวัดกระบี่

ทิศตะวันตก ติดกันทะเลอันดามันและมหาสมุทรอินเดีย

ลักษณะภูมิประเทศ

สภาพภูมิศาสตร์ของจังหวัดพังงา เป็นภูเขาสลับซับซ้อน ทอดเป็นแนวยาวจากทิศเหนือไปทิศใต้ มีชายฝั่งทะเลยาวประมาณ 239.25 กิโลเมตร มีพื้นที่ป่าไม้ เป็นป่าไม้ประเภทไม้ผลัดใบ มีชนิดป่าที่สำคัญ ได้แก่ป่าดิบเขา ป่าดิบชื้น และป่าชายหาด สำหรับบริเวณที่เป็นที่ราบจะลาดลงจากทิศตะวันออกไปยังทิศตะวันตก ลงสู่ทะเลอันดามัน ตามชายฝั่งทะเลจะมีป่าชายหาดเกือบตลอด พื้นที่ประกอบด้วยเกาะประมาณ 105 เกาะ และมีเกาะอยู่ในทะเลอันดามันจำนวนมาก เช่น เกาะยาว หมู่เกาะสุรินทร์ และหมู่เกาะสิมิลัน

ลักษณะภูมิอากาศ

พังงามีภูมิอากาศแบบมรสุมเมืองร้อน ได้รับอิทธิพลของลมมรสุม ตะวันตกเฉียงใต้ และลมมรสุม

ตะวันออกเฉียงเหนือ มี 2 ฤดู คือ

ฤดูร้อน เริ่มตั้งแต่เดือนมกราคม ไปถึง เดือนเมษายน

ฤดูฝน เริ่มตั้งแต่เดือนพฤษภาคม ไปถึง เดือนธันวาคม

การปกครอง

การปกครองแบ่งออกเป็น 8 อำเภอ ได้แก่

1. อำเภอเมืองพังงา
2. อำเภอเกาะยาว
3. อำเภอกะปง
4. อำเภอตะกั่วทุ่ง
5. อำเภอตะกั่วป่า
6. อำเภอคุระบุรี
7. อำเภอทับปุด
8. อำเภอท้ายเหมือง

ข้อมูลสภาพสังคมและเศรษฐกิจ

จังหวัดพังงาแบ่งการปกครองออกเป็น 8 อำเภอ 48 ตำบล 318 หมู่บ้าน 2 เทศบาลเมือง 15 เทศบาลตำบล องค์การบริหารส่วนจังหวัด 1 แห่งและองค์การบริหารส่วนตำบล 36 แห่ง ประชากรของจังหวัดณวันที่ 30 มิถุนายน 2558 มีจำนวน 262,153 คนเป็นชาย 131,001 คนและหญิง 131,152 คนเมื่อเปรียบเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่แล้ว (30 มิ.ย. 2557) ซึ่งมีประชากรจำนวน 260,300 คนเพิ่มขึ้นจำนวน 1,853 คนคิดเป็นเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.712 ความหนาแน่นของประชากรเท่ากับ 63 คนต่อตารางกิโลเมตร ประชากรส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธร้อยละ 73.25 รองลงมาเป็นศาสนาอิสลามร้อยละ 26.25 และศาสนาคริสต์ร้อยละ 0.5

ประชากรในจังหวัดพังงา ส่วนใหญ่มีเชื้อสายไทย รองลงมา คือ เชื้อชาติจีน มีคนต่างด้าวสัญชาติพม่าและมอญ ที่เดินทางมาทำงานเป็นผู้ใช้แรงงานส่วนหนึ่ง สำหรับชนกลุ่มน้อยในจังหวัดพังงา มีกลุ่มเดียวคือ ชาวไทยใหม่ (ชาวเลหรือชาวน้ำ) ซึ่งอาศัยอยู่กระจัดกระจายตามชายฝั่งทะเลและเกาะในอ่าวพังงา มีความเป็นอยู่อย่างสันโดษ และประกอบอาชีพประมง ส่วนมากพูดภาษาไทย

ภาวะเศรษฐกิจโดยรวมของจังหวัดพังงาในช่วง 6 เดือนแรกของปี 2558 (ม.ค.- มิ.ย. 2558) ในภาพรวมอยู่ในภาวะขยายตัวเมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน (ม.ค.- มิ.ย. 2557) ทั้งด้านอุปทาน (การผลิต) ที่ขยายตัวจากภาคอุตสาหกรรมซึ่งมีจำนวนโรงงานเงินลงทุนและปริมาณการใช้ไฟฟ้าภาคอุตสาหกรรมที่เพิ่มขึ้นและภาคบริการซึ่งมีจำนวนนักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในจังหวัดเพิ่มขึ้นส่วนภาคเกษตรกรรมหดตัวเมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อนซึ่งมีปริมาณผลผลิตทางการเกษตรออกสู่ตลาดลดลงโดยเฉพาะยางพาราเนื่องจากในช่วงปลายเดือนมีนาคม - ต้นเดือนพฤษภาคมเป็นช่วงฤดูยางผลัดใบเกษตรกรเปิดกรีดยางล่าช้ากว่าปีก่อนและปาล์มน้ำมันก็มีผลผลิตลดลงจากสภาพอากาศที่แห้งแล้งเป็นระยะเวลานานนอกจากนี้ผลผลิตด้านการประมงเช่นกุ้งขาวปลาทูสดก็ลดลงเล็กน้อยและไม่สามารถส่งออกได้เนื่องจากมีการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำลดลงสำหรับด้านอุปสงค์ (การใช้จ่าย) มีการขยายตัวเมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อนซึ่งเห็นได้จากรายจ่ายภาครัฐขยายตัวเนื่องจากการเบิกจ่ายงบลงทุนของส่วนราชการต่างๆในจังหวัดเพิ่มขึ้นการลงทุนภาคเอกชนมีการขยายตัวซึ่งเป็นผลมาจากการขยายตัวของสินเชื่อที่อยู่อาศัยสินเชื่อธุรกิจและสินเชื่อภาคเกษตรส่วนการบริโภคภาคเอกชน มีการขยายตัวจากยอดการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มและภาษีอื่นๆจากการดำเนินธุรกิจรับเหมาก่อสร้างโรงแรมรีสอร์ทต่างๆเพิ่มสูงขึ้นจากจำนวนนักท่องเที่ยวที่เข้ามาท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้นแต่รายได้เกษตรกรลดลงซึ่งเป็นผลมาจากราคาพืชเศรษฐกิจหลักของจังหวัดเช่นยางพาราและปาล์มน้ำมันที่ยังคงปรับตัวลดลงอย่างต่อเนื่องจากปีก่อนอีกทั้งเงินชะลอการนำเข้ายางพาราตามภาวะเศรษฐกิจที่ซบเซาสำหรับด้านเสถียรภาพทางเศรษฐกิจของจังหวัดด้านการจ้างงานเพิ่มขึ้นจากจำนวนผู้ได้บรรจุนงานเพิ่มขึ้นส่วนด้านปริมาณเงินฝากหดตัวเมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อนจากรายได้เกษตรกรที่ปรับตัวลดลงและปริมาณการปล่อยสินเชื่อของสถาบันการเงินขยายตัวจากความต้องการสินเชื่อเพื่อใช้เป็นทุนหมุนเวียนใน

ธุรกิจโรงแรมและภัตตาคารอัตราเงินเฟ้อทั่วไปของจังหวัดสูงขึ้นอยู่กับช่วงเดียวกันกับปีก่อน (ม.ค.- มิ.ย. 2557)

อาชีพหลักคือการทำสวนยางพาราและการทำสวนผลไม้ รองลงมา คือ การประมง การค้าและการบริการ การผลิตและกรรมกร ตลอดจนการรับจ้างทั่วไป

ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ทรัพยากรดิน

ข้อมูลสภาพทรัพยากรดินของจังหวัดพังงา ได้จากแผนที่กลุ่มชุดดิน มาตราส่วน 1 : 50,000 ของกรมพัฒนาที่ดินซึ่งจังหวัดพังงา ประกอบไปด้วยกลุ่มชุดดิน 22 กลุ่ม ลักษณะดินจะแตกต่างกันตามธรณีสัณฐาน และต้นกำเนิดดิน แบ่งออกได้ดังนี้

หาดทรายและสันทราย (Beach ridges and sand dune) เกิดเป็นแนวยาวแคบๆ ขนานกับชายฝั่งทะเลด้านตะวันตก เกิดจากการกระทำของคลื่นหรือกระแสน้ำทะเลพัดพาเอาทรายไปกองทับถมไว้บริเวณเหนือหาดทราย ทำให้เกิดเป็นสันทรายเดี่ยวๆ ลักษณะของเนื้อดินเป็นดินทราย มีสภาพพื้นที่เป็นลูกคลื่นลอนลาด ความลาดชันประมาณ 2-4 % ความอุดมสมบูรณ์ของดินต่ำ การใช้ประโยชน์ที่ดินส่วนใหญ่เป็นสวนมะพร้าว บริเวณที่ลุ่มราบน้ำทะเลขึ้นถึง (Active tidal flat) ลักษณะพื้นที่เป็นที่ราบลุ่ม ชายฝั่งทะเลที่น้ำทะเลขึ้นถึงอยู่เป็นประจำ ส่วนใหญ่เกิดตามบริเวณปากแม่น้ำของอำเภอกระบุรี ตะกั่วป่า ตะกั่วทุ่ง ทับปุดและอำเภอเมือง เกิดจากการทับถมของตะกอนตามบริเวณปากแม่น้ำ ส่วนใหญ่เป็นตะกอนเนื้อละเอียด ดังนั้นดินที่พบในบริเวณนี้จึงเป็นดินเลน หรือดินทรายปนเลน หรือดินเหนียว สีเทา และดินเค็ม หรือดินเค็มกรดแผงเนื่องจากอิทธิพลของน้ำทะเลการใช้ประโยชน์ที่ดินส่วนใหญ่เป็นป่าชายเลน

บริเวณที่ราบตะกอนลำน้ำ (Alluvial plain) ประกอบด้วย

- บริเวณที่เป็นสันดินริมน้ำ (Levee) เกิดจากแม่น้ำลำธารพาตะกอนมาทับถมในบริเวณริมฝั่งแม่น้ำ มีความลาดชันประมาณ 2-4 % ดินที่พบเป็นดินเนื้อละเอียด มีการระบายน้ำดี การใช้ประโยชน์ของที่ดินส่วนใหญ่ปลูกไม้ผล

- บริเวณที่เป็นที่ราบลานตะพักลำน้ำระดับต่ำ (Low terrace) ลักษณะเป็นที่ราบเรียบ เกิดจากตะกอนลำน้ำที่ถูกพัดพามาทับถมกันเป็นเวลานาน ดังนั้นจึงทำให้ดินมีลักษณะเนื้อดินแตกต่างกันไป เช่น ดินเหนียว ดินร่วนปนดินเหนียว ดินเหนียวปนทราย หรือดินร่วนเหนียวปนทราย เป็นต้น โดยทั่วไปมีการระบายน้ำเร็ว พบบริเวณอำเภอท้ายเหมือง อำเภอตะกั่วทุ่ง การใช้ประโยชน์ของที่ดินใช้ทำนาข้าว และปลูกปาล์มน้ำมัน

- บริเวณที่เป็นลูกคลื่นของลานตะพักลำน้ำ (Old alluvial terrace) ลักษณะเป็นที่ดอนอยู่ถัดจากที่ราบลานตะพักลำน้ำระดับต่ำ ซึ่งเกิดจากการเปลี่ยนทิศทางเดินของแม่น้ำลำธารและการกัดเซาะของแม่น้ำลำธารในอดีต ทำให้ภูมิประเทศดังกล่าวเป็นเนิน มีลักษณะคล้ายลูกคลื่นดินส่วนใหญ่มีลักษณะเป็นดินเหนียวหรือค่อนข้างเป็นทราย บางแห่งพบลูกรังปะปนอยู่ในชั้นดิน การใช้ประโยชน์ที่ดินปลูกยางพารา มะพร้าว ไม้ผล และปาล์มน้ำมัน

- บริเวณพื้นที่ลูกคลื่นที่เป็นพื้นที่เหลือค้ำจากการกัดกร่อน (Erosional surface) บริเวณนี้ เคยเป็นเนินเขาหรือภูเขามาก่อน ต่อมาเกิดการกัดกร่อนตามธรรมชาติทำให้ผิวพื้นกลายเป็นลูกคลื่นลอนลาดถึงลอนชัน ดังที่เห็นอยู่ในปัจจุบัน ลักษณะของดินในบริเวณนี้แตกต่างกันไปแล้วแต่ชนิดของหินพื้นล่าง การใช้ประโยชน์ที่ดินปลูกยางพารา และปาล์มน้ำมัน

บริเวณที่ลาดเชิงเขาและเนินเขา (Foothill slope and hilly) ลักษณะพื้นที่เป็นเนินเขาเตี้ยๆ มีความลาดชัน 16-35 % ที่ดินเกิดส่วนใหญ่เกิดจากการสลายตัวของหินพื้นล่างหรือเกิดจากหินลาดเชิงเขา ส่วนใหญ่จะเป็นดินตื้นมีเศษหินปะปน การใช้ประโยชน์ที่ดินเป็นป่าไม้ธรรมชาติ และปลูกยางพารา

บริเวณที่เป็นภูเขาและเทือกเขา (Hills and mountains) เป็นภูเขาและเทือกเขาต่างๆ สลับซับซ้อน มีความลาดชันมากกว่า 35% เป็นทิวเขาตามแนวเหนือใต้และทางด้านทิศตะวันออกได้แก่ ทิวเขาภูเก็ต ประกอบด้วยหินชนิดต่างๆ เป็นแหล่งต้นน้ำลำธาร พืชพรรณที่ขึ้นอยู่เป็นป่าดิบชื้น

ลักษณะดินบางบริเวณ

ดินในตำบลกระ อำเภอกุระบุรี ลักษณะดินเป็นดินลาดเชิงชัน เป็นสภาพพื้นที่ ที่ประกอบด้วยภูเขาและเทือกเขาที่มีความลาดชันมากกว่าร้อยละ 30 มักจะเกิดปัญหาการพังทลายของดิน

ดินในตำบลเกาะพระทอง อำเภอกุระบุรี ดินชนิดนี้จัดเป็นดินลึกมากเนื้อดินเป็นดินทรายปนดินร่วนหรือดินทราย มีปริมาณธาตุอาหารตามธรรมชาติต่ำ มักจะเกิดปัญหาดินไม่อุ้มน้ำ เพราะเป็นดินทรายจัดและเนื้อดินหยาบเป็นทรายจัด

ดินในบริเวณตำบลบางม่วง อำเภอดำรงวิทยารุโรจน์ เป็นดินลึกมากมีการระบายน้ำดี ดินบนเนื้อดินเป็นดินร่วนปนทราย ส่วนดินล่างมีเนื้อดินเป็นดินร่วนเหนียวปนทรายปนกรวด ดินชนิดนี้มีปริมาณธาตุอาหารตามธรรมชาติต่ำ มักจะเกิดปัญหาการสูญเสียหน้าดินและการพังทลายของดิน

ดินในอำเภอดำรงวิทยารุโรจน์ ลักษณะดินเป็นดินลึกมีการระบายน้ำดี ดินบนเนื้อดินเป็นดินร่วนเหนียวปนทราย ดินตอนล่างมีเนื้อดินเหนียวปนทรายหยาบปานกลางถึงปนทรายหยาบ มักจะเกิดปัญหาการกัดกร่อนผิวดิน โดยเฉพาะบริเวณที่มีความลาดชันสูงเนื่องจากอัตราการไหลของน้ำบนผิวดินเร็ว

ดินในตำบลนาเตย อำเภอยะหา เป็นดินลึกมาก มีการระบายน้ำมากเกินไป ดินชั้นบนมีเนื้อดินเป็นดินทรายปนดินร่วนหรือดินทราย ดินล่างมีเนื้อดินเป็นดินทรายปนดินร่วนหรือดินทราย ดินชนิดนี้มีธาตุอาหารตามธรรมชาติต่ำ มีสมบัติทางกายภาพเลว เพราะเป็นดินทรายหยาบ ไม่มี โครงสร้างและมีการระบายน้ำมากเกินไป ดินชนิดนี้มักเกิดปัญหาเกี่ยวกับการขาดแคลนน้ำเนื่องจากดินไม่อุ้มน้ำ

ดินในตำบลพุน้ำร้อน อำเภอยะหา เป็นดินลึกมาก มีการระบายน้ำดี มีการไหลบ่าของน้ำผิวดินเร็ว ดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ดินล่างเป็นดินร่วนปนทราย และมีปริมาณอนุภาคดินเหนียวเพิ่มขึ้นตามความลึก มักเกิดปัญหาดินมีการระบายน้ำค่อนข้างมากเนื่องจากเนื้อดินเป็นดินทราย

ทรัพยากรป่าไม้

ทรัพยากรป่าไม้ของจังหวัดพังงา ในปี พ.ศ. 2552 มีเนื้อที่รวมทั้งสิ้น 1,076,594.38 ไร่ หรือ ประมาณ 1,722.55 ตารางกิโลเมตร คิดเป็นร้อยละ 46.30 ของพื้นที่จังหวัดจำแนกเป็นประเภทต่าง ๆ ได้ดังนี้

- ป่าบกพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นป่าดงดิบ ประกอบด้วย ป่าดิบชื้น ป่าดิบเขาและป่าไผ่ที่มีสภาพป่าแน่นทึบมีเรือนยอดชิดกันสภาพป่าค่อนข้างสมบูรณ์ประกอบด้วยพันธุ์ไม้มีค่านานาชนิด มีเนื้อที่รวมกัน 815,898.06 ไร่

- ป่าชายเลนจังหวัดพังงามีพื้นที่ป่าชายเลนมากที่สุด เมื่อเปรียบเทียบกับจังหวัดต่าง ๆ ด้านฝั่งทะเลอันดามัน มีเนื้อที่รวมกันทั้งสิ้น 260,696.32 ไร่

พื้นที่ป่าไม้ของจังหวัดพังงา สามารถนำมาจำแนกในเชิงกฎหมายได้ 4 กลุ่ม คือ

1. **ป่าไม้ถาวรตามมติคณะรัฐมนตรี (Permanent)**หรือป่าจำแนก, ป่าไม้ชั่วคราว, ป่าไม้ถาวร, ป่าไม้ถาวรของชาติ หรือป่าเตรียมการ หมายถึงพื้นที่ที่กำหนดไว้เป็นป่าไม้ตามมติคณะรัฐมนตรี โดยมีมติเมื่อวันที่ 14 พฤศจิกายน 2504 จำนวน 61ป่า ต่อมาได้มีการปรับปรุงแนวเขตป่าไม้ถาวรตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 12 เมษายน 2513 จำนวน 4 ป่า , เมื่อวันที่ 20 กันยายน 2537 จำนวน 52 ป่า และเมื่อวันที่ 24 มกราคม 2547 จำนวน 1 ป่า รวม 67 ป่า เนื้อที่รวม 173,634.00 ไร่คงเหลือ 67 ปี 261,347.00 ไร่

2. **ป่าสงวนแห่งชาติ (National Reserved Forest)**หมายความว่าป่าที่ได้กำหนดให้เป็นป่าสงวน แห่งชาติ ตามพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507 จากกฎกระทรวงระหว่างปี พ.ศ.2501 – 2529 ได้กำหนดพื้นที่ป่าไม้ของจังหวัดพังงาไว้เป็นป่าสงวนแห่งชาติ รวมจำนวน 73 ป่า รวมเนื้อที่ทั้งสิ้น 1,505,426.50 ไร่กรมป่าไม้ (2535) ดำเนินการจำแนกเขตการใช้ประโยชน์ทรัพยากรและที่ดินป่าไม้ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติในท้องที่จังหวัดพังงาได้เนื้อที่ 1,514,187.00 ไร่ ดังนี้

2.1) เขตพื้นที่ป่าเพื่อการอนุรักษ์ (Conservation Zone or Zone C) หมายถึง พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติที่กำหนดไว้เพื่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ดิน น้ำ พันธุ์พืชและพันธุ์สัตว์ที่มีคุณค่าหายาก เพื่อการป้องกันภัยธรรมชาติ อันเกิดจากน้ำท่วมและการพังทลายของดิน ตลอดจนเพื่อประโยชน์ในด้านการศึกษาค้นคว้าวิจัย นันทนาการของประชาชนและความมั่นคงของชาติ มีเนื้อที่ 902,800.00 ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ป่าเพื่อการอนุรักษ์ตามกฎหมาย เนื้อที่ 317,860.00 ไร่ และพื้นที่ป่าเพื่อการอนุรักษ์ตามมติคณะรัฐมนตรีเนื้อที่ 584,940.00 ไร่

2.2) เขตพื้นที่ป่าเพื่อเศรษฐกิจ (Economic Zone or Zone E) หมายถึงพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติที่กำหนดไว้เพื่อผลิตไม้และของป่า รวมถึงพื้นที่เศรษฐกิจตามนัยมติคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการกำหนด ชั้นคุณภาพลุ่มน้ำและการจำแนกเขตการใช้ประโยชน์ที่ดินในพื้นที่ป่าชายเลน พื้นที่เพื่อการพัฒนาทรัพยากรป่าไม้ และพื้นที่ประสานการใช้ประโยชน์ร่วมกันระหว่างทรัพยากรป่าไม้กับทรัพยากร ธรรมชาติอื่นๆ เพื่อประโยชน์ทางเศรษฐกิจและความมั่นคงของชาติ มีเนื้อที่ 602,762.00ไร่ ซึ่งกรมป่าไม้ได้มอบให้ ส .ป.ก.พังงา นำไปปฏิรูปที่ดิน เนื้อที่ 118,400.70ไร่ ดังนั้นคงเหลือพื้นที่ป่าเพื่อเศรษฐกิจ เนื้อที่ 484,361.30 ไร่ 2.3) เขตพื้นที่ป่าที่เหมาะสมต่อการเกษตร (Agricultural Zone or Zone A) หมายถึง พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติที่มีสมรรถนะที่ดินเหมาะสมต่อการเกษตรหรือมีศักยภาพสูงในการพัฒนาด้านการเกษตร ตามผลการจำแนกสมรรถนะที่ดินของกรมพัฒนาที่ดิน รัฐสามารถพัฒนาความเป็นอยู่ของราษฎรได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีเนื้อที่ 8,625.00 ไร่ ซึ่งกรมป่าไม้ได้มอบให้ ส .ป.ก.พังงานำไปปฏิรูปที่ดินทั้งหมด

3. อุทยานแห่งชาติ (National Park) หมายความว่า ที่ดินที่ได้กำหนดให้เป็นอุทยานแห่งชาติตามพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ.2504 จังหวัดพังงาเป็นจังหวัดที่มีการประกาศพื้นที่เป็นเขตอุทยานแห่งชาติจำนวน 7 แห่ง รวมเนื้อที่ประมาณ 722,477.00 ไร่ ประกอบด้วย

3.1อุทยานแห่งชาติอ่าวพังงา	มีเนื้อที่	250,000.00	ไร่
3.2อุทยานแห่งชาติศรีพังงา	มีเนื้อที่	153,800.00	ไร่
3.3อุทยานแห่งชาติหมู่เกาะสุรินทร์	มีเนื้อที่	88,282.00	ไร่
3.4อุทยานแห่งชาติหมู่เกาะสิมิลัน	มีเนื้อที่	87,500.00	ไร่
3.5อุทยานแห่งชาติเขาลำปี – หาดท้ายเหมือง	มีเนื้อที่	45,000.00	ไร่
3.6 อุทยานแห่งชาติเขาลำปี – ลำรู่	มีเนื้อที่	78,125.00	ไร่
3.7 อุทยานแห่งชาติแหลมสน	มีเนื้อที่โดยรวม	196,875.00	ไร่

ครอบคลุมพื้นที่ในเขตจังหวัดพังงาเนื้อที่ 19,770 ไร่ ส่วนที่เหลืออยู่ในเขตจังหวัดระนองนอกจากนี้ยังมีพื้นที่เตรียมการประกาศอุทยานแห่งชาติ หมู่เกาะระ-เกาะพระทอง เนื้อที่ประมาณ 141,125.00 ไร่

4. เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า (Wildlife Sanctuary) คือบริเวณที่ที่กำหนดให้เป็นที่อยู่อาศัยของสัตว์ป่าซึ่งรักษาไว้ซึ่งพันธุ์สัตว์ป่า ตามพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2535 ได้มีประกาศพระราชกฤษฎีกากำหนดพื้นที่ให้เป็นเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าโตนปวิวรรต ในท้องที่อำเภอเมืองพังงา กะปง ทับปุด จำนวน 1 แห่ง เนื้อที่ 138,712.50 ไร่

5. วนอุทยาน (Forest Park) เป็นพื้นที่ที่มีทิวทัศน์สวยงาม มีจุดเด่นที่น่าสนใจอันควรแก่การรักษาไว้เพื่อการพักผ่อนหย่อนใจ และเพื่อการศึกษาของประชาชน เช่นเดียวกับอุทยานแห่งชาติแต่มีขนาดเล็กกว่า จังหวัดพังงามีวนอุทยาน 2 แห่ง เนื้อที่รวม 305.00 ไร่ ประกอบด้วย

5.1วนอุทยานสระนางมโนราห์	มีเนื้อที่	180.00	ไร่
5.2 วนอุทยานน้ำตกgramมัญญ	มีเนื้อที่	125.00	ไร่